Rok 5. Warszawa, dnia 30 marca 1929 r. № 6.

OSZCZĘDNOŚĆ

Dwutygodnik poświęcony sprawie organizacji oszczędności w Polsce.

ORGAN ZWIĄZKU MIEJSKICH i POWIATOWYCH KAS OSZCZĘDNOSCI
W WARSZAWIE.

TREŚĆ:

NAKŁAD I WYDAWNICTWO
Spółki Wydawniczej „OSZCZĘDNOŚĆ", Sp. z ogr. odp.
WARSZAWA, PL. NAPOLEONA Nr. 7.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
WARSZAWA, PL. NAPOLEONA Nr. 7, tel. 88-90.
(GMACH POLSKIEGO BANKU KOMUNALNEGO).

Składnica materjałów, należąca do Spółki Wydawniczej

„OSZCZĘDNOŚĆ"

Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

posiada na składzie druki następujących ksiąg według nowych wzorów:

1) Dziennik—główna (amerykanka) o 34 kontach—za 100 arkuszy (200 folio) z wkładkami . . . . zł. 90.—
2) Księga rachunków bieżących Kasy w innych instytucjach za 100 arkuszy zł. 17.50
3) Rejestr dłużników i poręczycieli:
   a) formularze na rejestr za 100 arkuszy . . . zł. 11.—
   b) kartoteka (karty na obligo i stan majątkowy, białe i czerwone), za 1000 sztuk . . . zł. 90.—
4) Księga weksli protestowanych za 100 arkuszy . . . . zł. 18.—
5) Kontrola skryptów dłużnych za 100 arkuszy . . . . zł. 18.—
6) Księga rachunków bieżących za 100 „ . . . . zł. 17.50
7) „ korespondentów „Loro" i „Nostro" za 100 arkuszy . . zł. 17.50
8) „ kosztów handlowych za 100 arkuszy . . . . zł. 12.50
9) „ wkładów za 100 arkuszy . . . . . . zł. 17.50
10) „ rachunków czekowych za 100 arkuszy . . . . zł. 17.50
11) Rejestr wydanych gwarancyj za 100 arkuszy . . . . zł. 12.50
12) Księga dokumentów otrzymanych do inkasa (dziennik inkasa) za 100 arkuszy zł. 17.50
13) Księga dukumentów otrzymanych do inkasa i przesłanych korespondentom za 100 arkuszy . . . . zł. 12.50
14) Księga kontowa inkasa (r-ki komitentów) za 100 arkuszy . . zł. 12.50
15) Rejestr zastawów za 100 arkuszy . . . . . . zł. 12.50
16) Księga depozytów za 100 arkuszy . . . . . . zł. 18.—
17) „ różnych za depozyty za 100 arkuszy . . . . zł. 18.—
18) Kontrola weksli kaucyjnych za 100 „ . . . . . . zł. 12.50
19) Raporty dzienne kasowe za 100 arkuszy . . . . . . zł. 6.50
20) Asygnacje memorjałowe (pod kalkę) za blok 100 sztuk . . zł. 2.55
21) „ kasowe (pod kalkę):
   a) podwójne za blok . . . . . . zł. 2.55
   b) potrójne „ „ . . . . zł. 3.—

Składnica posiada na składzie również następujące wydawnictwa:

1) Zagadnienia organizacji oszczędności (Zbiór referatów, wygłoszonych na zjeździe Komunalnych Kas Oszczędności, zrzeszonych w Związku Miejskich i Powiatowych Kas Oszczędności w Warszawie, w kwietniu—maju 1928 r.) Cena zł. 5.
3) Opłaty stemplowe, wiążące się z działalnością komunalnych kas oszczędności. (Referat, wygłoszony przez Achillesa Rosenkranza, Naczelnika Wydziału w Ministerstwie Skarbu, w dniu 2 maja 1928 r. na zjeździe Komunalnych Kas Oszczędności, zrzeszonych w Związku Miejskich i Powiatowych Kas Oszczędności w Warszawie). Cena zł. 2.
4) Historja bankowości S. Woyzbuna. Cena zł. 2.

Do cen powyższych doliczamy rzeczywiste koszty opakowania i przesyłki.

Zamówienia prosimy kierować do Spółki Wydawniczej „Oszczędność", Warszawa, pl. Napoleona 7, zaś należność wpłacać do P. K. O. na konto czekowe № 92 (Czasopisma „Oszczędność").

Rok 5. Warszawa, dnia 30 marca 1929 r. № 6.

OSZCZĘDNOŚĆ

DWUTYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWIE ORGANIZACJI OSZCZĘDNOŚCI W POLSCE.

ORGAN ZWIĄZKU MIEJSKICH I POWIATOWYCH KAS OSZCZĘDNOŚC W WARSZAWIE.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi:

Rocznie	zł. 32.—
Półrocznie	„ 16.—
Kwartalnie	„ 8.—
Miesięcznie	„ 3,—
Cena Nr. pojedyńczego	„ 1.40

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Warszawa, pl. Napoleona Nr. 7, tel. 88-90
(GMACH POLSKIEGO BANKU KOMUNALNEGO)
Konto czekowe w P. K. O. Nr. 92
Redaktor Odpowiedzialny: JÓZEF ROŻKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ:

Cała strona . . .	zł. 300.—
Pół strony	,, 150.—
Ćwierć strony . . .	,, 90.—

Drobne: 30 groszy za wiersz jednołamowy- Kolumna ogłoszeń liczy cztery łamy.
Ogłoszenia urzędowe komunalnych kas oszczędności korzystają z 25% rabatu.

ZARZĄD

Związku Miejskich i Powiatowych Kas Oszczędności w Warszawie

podaje do wiadomości, że w dniu 27 kwietnia 1929 roku o godz. 10-tej rano w sali konferencyjnej Polskiego Banku Komunalnego, S. A. w Warszawie, Plac Napoleona Nr. 7, odbędzie się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Delegatów Miejskich i Powiatowych Kas Oszczędności z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie Zgromadzenia i wybór Prezydjum.
2. Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz rozpatrzenie bilansu i rachunku wpływów i wydatków za rok 1928.
3. Sprawozdanie z lustracji Kas.
4. Budżet na rok 1929.
5. Zmiany statutu.
6. Upoważnienie Zarządu do zaciągania pożyczek.
7. Sprawa Wystawy Poznańskiej.
8. Referat o sposobie zabezpieczania kredytów.
9. Uzupełniające wybory 2-ch członków Zarządu na miejsce wylosowanych i wybór 2-ch zastępców.
10. Wybór Komisji Rewizyjnej.
11. Wolne wnioski.

Zwracając uwagę, że w myśl § 10 statutu dla prawomocności uchwał Walnego Zgromadzenia konieczna jest obecność przedstawicieli przynajmniej połowy członków, Zarząd Związku uprasza PP. Delegatów o niezawodne przybycie na Zgromadzenie, w przeciwnym bowiem wypadku nie mogłoby ono dojść do skutku.

W końcu zaznacza się, że każda Kasa, należąca do Związku, deleguje jednego przedstawiciela z prawem do jednego głosu, który to przedstawiciel obowiązany jest wylegitymować się posiadaniem upoważnienia, wystawionego przez Zarząd Kasy w sposób, przewidziany w statucie dla podpisywania zobowiązań Kasy. Dyrektorowie i Prezesi Zarządów, nie mający pełnomocnictw, wystawionych w sposób wyżej wskazany, mogą brać udział w Walnem Zgromadzeniu tylko z głosem doradczym.

P. K. O. i jej zakres działania.

(Odczyt wygłoszony w duiu 2.III.1929 r. przez p. Karola Bieńkowskiego, Dyrektora Oddziału Głównego P. K. O. dla słuchaczów I-go Kursu Pracowników Komunalnych Kas Oszczędności, zorganizowanego przez Związek Miejskich i Powiatowych Kas Oszczędności w Warszawie).

Pocztowa Kasa Oszczędności, znana powszechnie pod skróconą nazwą P. K. O., jest Instytucją Państwową, powołaną do życia w roku 1919 dekretem Naczelnika Państwa z dnia 8 lutego 1919 r., a stworzoną w celu krzewienia i realizacji idei oszczędności, jak również do rozpowszechnienia i umożliwienia w szerokim zakresie obrotu czekowego, w szczególności obrotu bezgotówkowego, dającego duże korzyści tak społeczeństwu, jako też Państwu. Pocztowa Kasa Oszczędności podlega ścisłej kontroli Państwa, które daje pełną gwarancję zwrotu wkładów.

P. K. O. opiera się w swej działalności o sieć urzędów pocztowych, pełniących funkcję jej zbiornic w liczbie około 3.500,—a obejmuje następujące działy: Pocztowy Obrót Czekowy, Dział Oszczędnościowy, Dział Bankowy (łącznie z Kredytowym), oraz nowootwarty Dział Ubezpieczeń na życie (bez badania lekarskiego).

Zakres czynności Działu Bankowego polega na załatwianiu dla uczestników obrotu czekowego i oszczędnościowego P. K. O. zleceń kupna i sprzedaży papierów wartościowych, inkasa weksli, lombardu i t. p.

Dział Ubezpieczeń przyjmuje ubezpieczenia na wypadek śmierci i dożycie, oraz ubezpieczenia posagowe bez badania lekarskiego do 10,000 zł. w złocie. Ubezpieczający się w P. K. O. zapewnia sobie po określonej ilości lat, lub swym spadkobiercom w razie śmierci wcześniejszej, pewien zgóry oznaczony kapitał, wzamian za co zobowiązuje się do płacenia stałej, miesięcznej składki w wysokości od 3 zł. począwszy — w zależności od kwoty kapitału ubezpieczonego.

Ubezpieczenia w P. K. O. dają wszelkie możliwe korzyści, gdyż przy ich zawieraniu nie wymagają żadnych uciążliwych formalności, a przedewszystkiem badania lekerskiego. Ponadto ubezpieczeni w P. K. O. uczestniczą w zyskach, osiągniętych przez instytucję w tym dziale, a po upływie 3-ch lat wpłacania składek, mogą uzyskać pożyczkę w P. K. O. pod zastaw swojej polisy ubezpieniowej.

Ubezpieczenie na życie w P. K. O. można zawierać w Centrali i Oddziałach Instytucji, we wszystkich urzędach pocztowych, a także przez upełnomocnionych przedstawicieli.

Ubezpieczenia na życie bez badania lekarskiego—jest to dział zupełnie nowy, który zagranicą—w Anglji, Stanach Zjednoczonych, w Niemczech, Szwajcarji i Japonji — osiągnął niebywałą popularność. Dział ten z całą pewnością i u nas w Polsce, sądząc z dotychczasowych wyników, osiągnie również pomyślne rezultaty; otwiera się zatem nowe pole pracy dla chętnych i dzielnych jednostek; najprawdopodobniej zainteresują się nim również Miejskie i Powiatowe Kasy Oszczędności.

Zadaniem obrotu oszczędnościowego P. K. O. jest krzewienie i popularyzowanie idei oszczędnościowej, oraz gromadzenie w odpowiedni sposób kapitałów oszczędnościowych pod gwarancją i kontrolą Państwa, które za nie odpowiada. Tem samem książeczki i zdeponowane na nich kapitały gwarantowane są przez Państwo.

W obrocie oszczędnościowym P. K. O. istnieją cztery rodzaje książeczek oszczędnościowych, które wydaje się uczestnikom obrotu w zależności od ich życzenia. Pierwszym typem, najbardziej znanym, jest zwyczajna oszczędnościowa książeczka wkładkowa, oprocentowana na 6% w stosunku rocznym. Książeczki oszczędnościowe otrzymać można w każdym urzędzie pocztowym, przyczem wkładki rozpoczynają się już od 1-go złotego.

Następnie mamy jeszcze typ tak zwanych książeczek premjowych, polegających na tem, że posiadacze ich, wpłacając miesięcznie po 8 złotych, uczestniczą w losowaniu sześciu premji na każde tysiąc książeczek. Pierwsza serja książeczek premjowych (obecnie wyczerpana) różniła się od wyżej opisanej tem, że posiadacze książeczek, wpłacając po 7 złotych miesięcznie, uczestniczyli w losowaniu trzech premji na każde tysiąc książeczek.

Posiadaczom każdego typu książeczek premjowych, po dziesięciu latach systematycznych wkładów miesięcznych P. K. O. wypłaca po 1.000 zł. Oba te typy książeczek zyskały dużą popularność.

Dalszym typem książeczek oszczędnościowych jest książeczka z wkładami złotych w złocie, oprocentowana 5% w stosunku rocznym; książeczka ta jednak nie uzyskała popularności. Jest to poniekąd dowodem, jak silnie ustabilizowała się nasza waluta, gdyż pierwotnie w czasie jej chwiejności, książeczka ta miałaby powodzenie w pierwszym rzędzie.

Ostatnim typem książeczek, to książeczki emigranckie, również obliczane w złotych w złocie. Nasi emigranci w Niemczech i Francji mogą składać swe oszczędności w P. K. O., która wzięła na siebie to zadanie i reguluje je w sposób dla nich korzystny.

Obrót oszczędnościowy P. K. O. w Polsce od chwili założenia tej instytucji kolosalnie się rozwinął. Rezultaty ostatnich lat, wyrażone w cyfrach, są następujące:

Wkłady oszczędnościowe na dzień 31.XII.	1924	wynosiły zł.	7.555.079
„ „ „ „ „	1925	„	12.612.013
„ „ „ „ „	1926	„	24.639.515
„ „ „ „ „	1927	„	67.603.055
„ „ „ „ „	1928	„	122.292.293

Ilość książeczek oszczędnościowych w roku 1924 wynosiła 57.793, zaś w roku 1928 wynosiła już 298.343.

Obrót czekowy stanowi integralną część obrotu pieniężnego, jest jego uzupełnieniem i umniejsza

zapotrzebowanie środków płatniczych. Opiera się on na czterech Oddziałach P. K. O., a mianowicie: Warszawskim, Poznańskim, Krakowskich i Katowickim, oraz na urzędach pocztowych, które są zbiornicami P. K. O., przyczem czynności ich są ściśle ograniczone i polegają na przyjmowaniu wpłat gotówkowych na konta czekowe, oraz wypłacaniu przekazów czekowych, przesyłanych przez Oddziały P. K. O.

Ponadto urzędy pocztowe narówni z Oddziałami P. K. O. przyjmują zgłoszenia do obrotu czekowego, wszelkie zaś formalności, związane z otwarciem konta czekowego, załatwia wyłącznie Oddział P. K. O., w którym zgłaszający się pragnie posiadać swój rachnnek.

Uczestnik obrotu czekowego może dysponować złożonym na swoim koncie kapitałem w sposób różnoraki.

Tak więc właściciel konta czekowego, może przy pomocy czeków przekazowych dysponować kwotami, znajdującemi się na jego koncie czekowem; w tym wypadku wypełnia oprócz właściwego czeku z odcinkicm również t. zw. przekaz czekowy, uwidoczniajęc na nim (jak i na czeku) dokładny adres jak i nazwisko adresata (odbiorcy pieniędzy).

Przy załatwianiu czeków przekazowych korzysta P. K. O. z pomocy aparatu pocztowego, a pieniądze wypłacane są adresatom przez urzędy pocztowe. Następnie podejmować można pieniądze w kasie Oddziału, prowadzącego dane konto czekowe, za pomocą czeków kasowych. Opłaty za czeki kasowe w przeciwstawieniu do innych Państw są niesłychanie tanie. W Polsce opłata ta niezależnie od sumy podejmowanej czekiem kasowym wynosi 5 gr., w innych zaś Państwach opłaty za tę samą czynność bez porównania są znacznie większe. Kwota pojedyńczego czeku kasowego nie może przekraczać Zł. 20.000. Ograniczenie to jednak nie wpływa na wysokość sumy, jaką można podjąć jednorazowo, gdyż ilość czeków przedstawionych jednocześnie do zrealizowania nie jest ograniczona.

Większe instytucje, posiadające stale duże kapitały na swojem koncie, mogą otrzymać zezwolenie na korzystanie z czeków bez ograniczenia.

Następny rodzaj czeków, to czeki przelewowe.

Przedewszystkiem muszę zaznaczyć, że ideałem pocztowego obrotu czekowego jest właśnie obrót przelewowy, czyli bezgotówkowy, który w państwach o wysokiej kulturze gospodarczej jest nader silnie rozwinięty.

Jak korzystnym i wygodnym jest obrót bezgotówkowy, może świadczyć fakt, że zagranicą wszystkie prawie spółdzielnie przystąpiły do tego obrotu i to nie tylko w interesie swoim własnym, ale i w interesie innych kas oszczędnościowych.

Jeżeli n. p. weźmiemy dwie kasy oszczędnościowe, z których jedna ma przekazać drugiej kwotę 10.000 zł., to przelewając tę sumę za pomocą czeku przelewowego, zarówno nadawca, jak i odbiorca nie ponosi żadnych kosztów, ponieważ od tranzakcji bezgotówkowych P. K. O. nie pobiera żadnych opłat. W wypadkach zaś, gdy tylko jedna z kas jest uczestnikiem obrotu czekowego—kwotę tę należałoby przekazać jej za pomocą przekazu czekowego, co spowoduje w zależności od przekazywanej kwoty dość znaczne koszty (3⁰/₀₀ od kwoty do 500 zł., 2⁰/₀₀ od wyższych kwot, minimum zł. 1.50).

Jak wynika z powyższego, P. K. O. bynajmniej nie stwarza żadnej konkurencji dla Kas Oszczędności, jak to na początku błędnie sądzono. Pocztowy obrót czekowy jest tym właśnie instrumentem, którym posługują się wszystkie Kasy Oszczędności i Banki, dobrze rozumiejące swój własny interes.

Dawno już zrozumiały to zagraniczne Kasy Oszczędności i w celu ułatwienia swoim klientom składania oszczędności stosują następujący system: klientom, mieszkającym poza siedzibą Kasy Oszczędności przy wydawaniu książeczki wręcza się jednocześnie kilka blankietów nadawczych tejże Kasy, które jak wiadomo składają się z trzech następujących części: „potwierdzenie dla wpłacającego“, które wpłacający otrzymuje po uskutecznieniu wpłaty, „dowodu wpłaty“, który po dopisaniu wpłaty na konto przesyłany jest wraz z wyciągiem właścicielowi konta, oraz „dowodu wpisu“, który P. K. O. zatrzymuje dla kontroli. Na środkowej części blankietu, tj. dowodzie wpłaty, wystarczy na czołowej stronie u góry podać Nr. swojej książeczki oszczędnościowej. Posiadając ten dowód, w którym podane jest nazwisko klienta i numer jego książeczki, Kasa Oszczędności bez żadnych trudności odpowiednio wpływ księguje. Kiedy po upływie jakiegoś czasu, np. z okazji dopisania należnych procentów, książeczka oszczędnościowa prezentowana jest w Kasie, wówczas zostaje też dopisana do sumy kapitału kwota, złożona za pomocą blankietów nadawczych.

Znaczne udogodnienie daje obrót czekowy P. K. O. przez stworzenie działu „czeków stałych“. Istota czeku stałego polega na tem, że właściciel konta czekowego na wszystkie powtarzające się miesięcznie, kwartalnie, półrocznie lub rocznie wypłaty terminowe w tej samej wysokości, jednej i tej samej osobie fizycznej lub prawnej, wystawia jednorazowy czek z klauzulą „wypłacać aż do odwołania“ — wszystkie pozatem formalności, związane z wypłatą uskutecznia P. K. O. Jak dotychczas, z udogodnień czeków stałych korzystają u nas przeważnie Instytucje społeczne, jak np. Zakłady Ubezpieczeń i t. p. Instytucje te dostatecznie oceniają korzyści, wypływające z takiej formy wypłat za pośrednictwem P. K. O. i przy licznych ilościach wypłat miesięcznych uznają celowość takiego systemu, osiągając taniość i bezwzględną pewność wypłaty. Ze wszech miar wskazanem byłoby żeby inne instytucje, jak również osoby prywatne zwróciły baczniejszą uwagę na ten dział w P. K. O., za pośrednictwem którego mogłyby regulować cały szereg powtarzających się w określonych terminach należności, a mianowicie: za prenumeratę pism, wynajem lokali, opłatę składek ubezpieczeniowych, wypłatę wsparć, rent lub zaopatrzeń emerytalnych, wpłaty na książeczki oszczędnościowe premjowane, spłaty pożyczek, opłaty procentów i t. p.

Dalszem udogodnieniem dla uczestników obrotu czekowego są t.zw. „czeki zbiorowe“, przy po-

mocy których można na podstawie jednego czeku wykonać cały szereg zleceń np.: przekazów, przelewów na konta czekowe Centrali, względnie na konta poszczególnych Oddziałów P. K. O.

Korzyści, wypływające z załatwiania swych dyspozycji przy pomocy tego rodzaju czeków, polegają na znacznej oszczędności czasu i druków.

Pozostaje mi jeszcze wyjaśnić, w jaki sposób mogą być dokonywane wpłaty na konta czekowe za pomocą przekazów pocztowych; przekazy pocztowe, z wyjątkiem telegraficznych i ekspresowych, przeznaczone dla uczestnika obrotu czekowego, mogą być zapisywane w urzędach pocztowych jako wkłady gotówkowe, na dobro jego konta czekowego. W tym celu winien właściciel konta podpisać urzędowo poświadczone „Upoważnienie“ i złożyć je w doręczającym urzędzie pocztowym wraz z odpowiednią ilością blankietów nadawczych i kopert do siebie adresowanych.

Ponadto każdy właściciel konta P. K. O. może zażądać, aby przekazy pocztowe, które ma otrzymać od osób trzecich, były adresowane bezpośrednio do P. K. O. z podaniem numeru jego konta oraz imienia i nazwiska. Również może każdy właściciel konta P. K. O. zażądać, aby kwoty z pobrań i zleceń pocztowych były bezpośrednio przekazywane na jego konto czekowe w P. K. O. O wpłatach, uskutecznionych zapomocą przekazów pocztowych, względnie zaliczeń pocztowych, powiadamia się właściciela konta wyciągiem kontowym, do którego dołącza się odcinek przekazu pocztowego.

Przedstawiwszy w krótkim zarysie zakres działalności P.K.O., pozwolę sobie nadmienić, że praca nasza w tej Instytucji w dziale obrotu czekowego, opiera się na pewnych, niewzruszonych podstawach, w pierwszym rzędzie na potrójnej, a najmniej na podwójnej kontroli. Następną zasadą jest bezwzględne załatwienie w tym samym dniu dziennego materjału, który wpłynął do oznaczonej godziny Muszę tu zaznaczyć, że pocztowy obrót czekowy jest jeszcze bardzo młodą instytucją; zorganizowany on został we właściwy i celowy sposób dopiero w roku 1883 w Wiedniu. Następnie zaczęły go organizować Węgry i Niemcy, a później dopiero inne państwa. Rok 1918 jest rokiem przełomowym w rozwoju pocztowego obrotu czekowego i dzisiaj obrót ten stał się niesłychanie popularnym. W gronie narodów, które przystąpiły do pocztowego obrotu czekowego, Polska, choć zajmuje miejsce dalsze, ma jednak poza sobą dużo innych państw.

Na zakończenie podam kilka cyfr, które dowodnie świadczyć będą o rozwoju pocztowego obrotu czekowego w Polsce.

Pozostałość na kontach czekowych wszystkich Oddziałów P. K. O. wynosiła:

w dniu 31.XII.1924 r.	Zł.	37.486.108.21
„ „ „ „ 1925 r.	„	52.368.874.76
„ „ „ „ 1926 r.	„	104.196.170.78
„ „ „ „ 1927 r.	Zł.	133.331.477.29
„ „ „ 1928 r.	„	193.477.594.23

przy następującej ilości kont czekowych:

w Oddziale Głównym w Warszawie	w 1924	32.234	a w 1928	39,152
„ „ „ „ Katowicach	„	2 871	„	4.034
„ „ „ „ Krakowie	„	2.523	„	6.339
„ „ „ „ Poznaniu	„	6.388	„	7.729
Razem	w 1924	44.019	a w 1928	57.254

Ogólny obrót czekowy P. K. O. w roku 1928 dosięgnął cyfry Zł: 21.273.135.646 18.

Wszędzie zagranicą cieszą się instytucje pocztowego obrotu czekowego wielką popularnością i jaknajwiększem poparciem nietylko czynników rządzących, ale i szerokich mas społeczeństwa; miejmi nadzieję, że i działalność P. K. O. w Polsce znajdzie zrozumienie i żywy oddźwięk w społeczeństwie, w dobrze zrozumiałym interesie tych wszystkich, którzy z działalności tej korzystają.

Zapasy złota monetarnego w świecie na 31 grudnia 1928 r.

Odpływ złota ze Stanów Zjednoczonych zakończył się w czerwcu 1928 r. i w drugiej połowie tego roku zapas złota Stanów Zjednoczonych powiększył się o 142 miljony głównie dowozem z Anglji. W ciągu r. 1928 zapas złota w Europie wzrósł o kolosalną kwotę 3067,3 miljonów i wskutek tego udział Europy w światowym zapasie złota wzrósł w tym jednym roku z 34,8% do 39,5%, a udział Stanów Zjednoczonych spadł w tymże czasie z 40,3% do 36,2%.

Wzrost światowego zapasu złota monetarnego w drugiej połowie r. 1928 tylko cokolwiek ustępuje produkcji złota w tymże czasie, to znaczy, że prawie całe złoto, wydobyte w drugiej połowie 1928 r., poszło na cele monetarne.

Powojenne normy pokrycia złotem emisji banknotów są ostrzejsze od przedwojennych i dlatego, zwłaszcza Europa po minięciu kryzysu inflancyjnego od kilku lat stara się ściągnąć jak najwięcej złota. To pożądanie złota jeszcze nie zostało całkowicie zaspokojone, a gdy Stany Zjednoczone wstrzymały odpływ swego złota, to rzucono się na rynek londyński, który oddawna jest międzynarodowym organem rozdzielczym nowowydobytego złota w Południowej Afryce. Jednakowoż dopływ tego ostatniego złota nie wystarczył i Anglja udzieliła ze swych zapasów 372 miljony w drugiej połowie 1928 r., przyczem arbitrażowi złota nadzwyczajnie sprzyjał utrzymujący się stale niski kurs funta.

W drugiej połowie 1928 r. największy wzrost zapasów złota nastąpił w Niemczech o 646 miljonów, dalej we Francji o 339 miljonów, w Austrji o 30,5 miljonów, w Belgji o 29,6 miljonów i w Szwajcarji o 27,8 miljonów, natomiast Hiszpanja celem regulowania kursu swej pesety oddała Anglji 39,7 miljonów i Irlandja po nowej ustawie walutowej zmniejszyła swój zapas złota o 33,5 miljonów.

Zmiany zapasów złota monetarnego w ciągu ostatnich czterech lat przedstawia poniższa tablica w miljonach marek niemieckich

Państwa	1925	1926	1927	1928	
				30.VI	31.XII
I. Europa, a mianowicie	13621,1	15118,5	15904,9	18262,6	18972,2
Albanja	—	1,0	1,1	1,1	1,1
Anglja	2954,0	3086,8	3113,4	3519,9	3148,1
Austrja	8,7	31,0	49,9	69,2	99,7
Belgja	221,9	362,0	419,4	466,6	499,2
Bułgarja	33,5	35,6	38,3	39,0	39,6
Czechosłowacja	114,2	114,3	125,3	125,6	144,3
Danja	235,5	235,1	204,8	204,6	194,4
Estonja	5,5	5,6	5,7	11,7	7,0
Finlandja	35,1	34,6	33,5	32,7	32,2
Francja	2983,9	2984,4	3356,1	4921,6	5260,2
Grecja	37,5	42,2	61,8	28,9	30,0
Hiszpanja	2054,9	2071,1	2108,8	2112,5	2072,8
Holandja	747,5	697,7	675,0	734,0	733,3
Irlandja	191,0	171,8	170,6	165,1	131,6
Italja	918,4	926,4	951,3	1105,0	1116,2
Jugosławja	61,5	117,2	71,9	73,1	73,7
Litwa	13,6	13,2	13,9	14,4	14,4
Łotwa	19,1	19,1	19,2	19,2	19,2
Niemcy	1273,9	1897,2	1930,5	2149,7	2795,2
Norwegja	165,6	165,6	165,6	165,4	165,3
Polska	108,2	112,4	243,6	283,2	286,2
Portugalja	39,0	39,0	39,0	39,0	39,0
Rosja	394,0	355,1	407,4	335,9	384,9
Rumunja	112,2	116,6	121,7	124,7	126,8
Szwajcarja	378,3	382,2	418,8	362,2	390,0
Szwecja	258,8	252,9	259,0	259,4	265,4
Węgry	43,5	123,9	144,6	144,3	147,7
Reszta zapasów w Europie[1])	211,8	724,5	754,7	754,7	754,7
II. Stany Zjednoczone A.P.	18468,7	18857,8	18371,7	17250,4	17392,3
Kanada	946,6	968,1	993,2	720,4	710,3
Argentyna	1928,2	1927,8	2268,0	2658,8	2654,0
Brazylja	234,9	237,0	423,4	458,2	472,6
Chile	189,8	288,4	243,6	296,4	253,6
Kolumbja	127,1	175,7	180,4	255,0	272,1
Peru	94,0	98,1	98,1	112,4	110,3
Urugwaj	242,2	242,6	245,6	245,6	245,2
Indje Brytyjskie	456,0	456,0	506,4	506,4	506,4
Indje Holenderskie	308,1	333,1	300,7	293,4	288,7
Japonja	2928,8	2805,5	2652,1	2652,1	2652,1
Egipt	70,6	73,9	78,9	78,9	78,9
Afryka Południowa	185,9	175,7	187,9	181,8	181,8
Kongo Belgijskie	4,2	6,0	20,1	23,0	24,5
Australja	1225,7	1027,6	990,8	994,9	994,9
Nowa Zelandja	157,3	159,6	161,4	151,2	149,1
Reszta krajów pozaeuropejskich	1936,5	2033,0	2069,8	2069,8	2069,8
Zapasy monetarnego złota całego świata	43125,7	44984,4	45697,0	47211,3	48028,8

[1]) oznacza zapasy złota prywatnych banków emisyjnych angielskich i szkockich, oraz zapasy kasowe w Islandji, skarbu estońskiego i wreszcie złoto w obiegu w Szwajcarji, Holandji i Albanji.

Zupełnie odrębny charakter nosi ruch złota w Rosji, która powiększyła zapas złota w swoim banku emisyjnym o 50 miljonów, t.j. znacznie więcej, niż wyniosła produkcja złota rosyjskiego. Jest to tem bardziej zastanawiające, że w tymże czasie Rosja wyeksportowała złota za 270 miljonów (z tego do Niemiec 238 i do Anglji 21 miljonów). Zjawisko to można wyjaśnić tylko tym sposobem, że rząd Sowiecki zdołał jeszcze wydobyć znaczne ilości złota, ukrytego w prywatnych schowkach i to właśnie złoto wystarczyło na pokrycie zwykłego zapotrzebowania złota dla celów przemysłowych w Europie i Ameryce.

Argentyna już przestała ściągać do siebie złoto, a Brazylja powiększyła go bardzo nieznacznie.

Porównawcze zestawienie największych zapasów złota w miljonach marek niemieckich i w procentach do światowego zapasu złota monetarnego w roku 1913 i 1928.

Państwa	1913		1928	
	Mil. Mk.	$^0/_0$	Mil. Mk.	$^0/_0$
Stany Zjedn. A. P.	7937,2	19,2	17392,3	36,2
Francja	5886,6	14,3	5260,2	11,0
Anglja	4880,5	11,8	3664,9[2])	7,6
Niemcy	4180,0	10,1	2795,2	5,8
Rosja	4713,7	11,4		
Turcja	2353,7	5,7		
Italja	1401,9	3,4	1116,2	2,3
Austro-Węgry	1243,1	3,0		
Hiszpanja			2072,8	4,3
Argentyna	1185,0	2,9	2654,0	5,5
Indje Brytyjskie			506,4	1,05
Australja			994,9	2,1
Japonja			2652,1	5,5
10 państw razem	35351,5	85,6	39109,0	81,35
Reszta świata	5915,6	14,4	8941,9	18,65
Ogółem cały świat	41267,1	100,0	48050,9	100,0

Inż. Józef Jaskólski.

[2]) łącznie ze złotem prywatnych banków emisyjnych szkockich i irlandzkich.

OD ADMINISTRACJI.

Administracja Dwutygodnika „Oszczędność" uprasza te wszystkie osoby i instytucje, które zalegają z opłatą prenumeraty, aby dla uniknięcia przerwy w otrzymywaniu Czasopisma zechciały zaległą należność wpłacić do P. K. O. na konto Nr. 92.

Składnica materjałów posiada już znaczki oszczędnościowe nominalnej wartości po 5 i 10 gr.

Ze Związku Miejskich i Powiatowych Kas Oszczędności.

Projektowane pierwotnie na dzień 23 lutego r.b. Zebranie Zarządu Związku odbyło się dopiero w dniu 23 marca r.b. Na Zebraniu tem przyjęto w poczet członków Związku 3 powiatowe komunalne kasy oszczędności, a mianowicie: w Kole, Sokółce i Wilejce, wobec czego do Związku należy obecnie 98 kas, w tej liczbie 6 miejskich i 92 powiatowe.

Następnie Zarząd rozpatrywał sprawy, które będą przedmiotem obrad Dorocznego Walnego Zgromadzenia Delegatów komunalnych kas oszczędności, należących do naszego Związku. Termin Zgromadzenia ustalono na dzień 27 kwietnia r. b. na godz. 10 rano z porządkiem dziennym, podanym na stronie pierwszej nieniejszego numeru. Wreszcie Zarząd rozpatrzył szereg spraw organizacyjnych i bieżących, a w szczególności postanowił ze względu na zwiększenie się obrótów w Spółce Wydawniczej „Oszczędność“ podwyższyć w niej udziały Związku do wysokości zł. 12,500, uznając jednocześnie za konieczne dążenie do fuzji wspomnianej Spółki ze Spółką Wydawniczą „Samorząd“, a to celem z jednej strony zmniejszenia kosztów administracji, zaś z drugiej strony obsadzenia stanowiska kierownika administracji czasopism i wydawnictw oszczędnościowych i samorządowych przez siłę fachową, lepiej płatną i mogącą specjalnie tej dziedzinie pracy się poświęcić. W razie dojścia do skutku omawianej fuzji udziałowcami nowej Spółki byłyby: 1) Biuro Zjazdów Samorządu Ziemskiego, 2) Zrzeszenie Spółdzielcze Gospodarczo-Inwestycyjne Samorządów Powiatowych, 3) Związek Miejskich i Powiatowych Kas Oszczędności w Warszawie, 4) Polski Bank Komunalny i 5) ewentualnie inne organizacje i zrzeszenia samorządowe.

W miesiącach lutym i marcu z ramienia Związku przeprowadzono rewizję tylko w 5 powiatowych komunalnych kasach oszczędności, co tłomaczyć należy tem, że rewidenci nasi zajęci byli pracami przy organizowaniu kursu dla pracowników komunalnych kas oszczędności.

W Biurze Związku w miesiącu marcu r. b. odbyto konferencje z 3 przedstawicielami władz nadzorczych nad komunalnemi kasami oszczędności i, nie licząc uczestników kursu, udzielono 35 delegatom K. K. O., względnie osobom, działalnością tych kas zainteresowanym, szeregu instrukcji i licznych wyjaśnień w sprawach organizacyjnych i w kwestjach zasadniczych. Między innemi, udzieliło Biuro Związku wskazówek, dotyczących organizacji komunalnych kas oszczędności, przedstawicielom 4 powiatowych i 2 miejskich kas oszczędności, będących w stadjum organizacji. Omawiano również sprawy Wojewódzkich Zjazdów Dyrektorów K.K.O.

W dniach 12 i 13 kwietnia r. b. odbędzie się w wielkiej sali konferencyjnej Wileńskiego Urzędu Wojewódzkiego Zjazd Dyrektorów K. K. O. Województw Wileńskiego i Nowogródzkiego, zorganizowany wspólnie przez Pp. Wojewodów wspomnianych 2 województw.

Na Zjeździe tym wygłoszone będą następujące referaty:

1) Ogólna sytuacja pieniężna w Polsce i rola K. K. O. w tej dziedzinie (Referat p. M. Króla z Oddziału Banku Gospod. Krajow. w Wilnie).

2) Wytyczne działalności Powiatowych K.K.O. (Referat p. Ludwika Maculewicza, Dyr. Oddziału Państwowego Banku Rolnego w Wilnie).

3) Ogólna charakterystyka czynności Powiatowych K. K. O. na podstawie przeprowadzonych lustracyj i doświadczenia ze współpracy z niemi. (Ref. p. Jana Sterło-Orlickiego z Oddziału Państwowego Banku Rolnego w Wilnie).

4) Stosunek Banku Gospodarstwa Krajowego do K. K. O., w szczególności jako korespondentów inkasowych. (Ref. p. L. Szuniewicza z Oddziału Banku Gospodarstwa Krajowego w Wilnie).

5) Organizacja księgowości i biurowości powiatowych komunalnych kas oszczędności (Ref. p. Józefa Rożkowskiego, Kierownika Biura Związku Miejskich i Powiatowych Kas Oszczędności w Warszawie).

6) Propaganda oszczędności i jej metody. (Ref. p. Bolesława Mrozowskiego, Sekretarza Rady Zjazdów Instytucyj Oszczędnościowych w Polsce i Członka Stałego Komitetu Międzynarodowego Instytutu Oszczędnościowego w Medjolanie).

W Nr. 4 naszego Dwutygodnika z dnia 28 lutego r.b. zamieściliśmy listę Komunalnych Kas Oszczędności, zrzeszonych w naszym Związku. Obecnie dla ułatwienia członkom Związku nawiązania stosunków z Kasami, istniejącymi na terenie Województw Małopolskich i Zachodnich, podajemy następujące spisy:

Spis Kas Oszczędności, działających na terenie Związku Polskich Kas Oszczędności we Lwowie.

Województwo Krakowskie

1	Biała	m.
2	Bochnia	m.
3	Bochnia	p.
4	Brzesko	p.
5	Chrzanów	p.
6	Dąbrowa	m.
7	Gorlice	p.
8	Jasło	m.
9	Kraków	m.
10	Kraków	p.
11	Kraków (podgórska)	m.
12	Limanowa	p.
13	Mielec	p.
14	Myślenice	p.
15	Nowy Sącz	m.
16	Nowy Targ	p.

17	Oświęcim	m.
18	Ropczyce	p.
19	Tarnów	m.
20	Wadowice	p.
21	Wieliczka	m.
22	Żywiec	m.

	Krynica Zdrój	m.
	Kęty	m.

Województwo Śląskie

1	Bielsko	m.
2	Cieszyn	m.
2	Skoczów	m.

Województwo Lwowskie

1	Bóbrka	p.
2	Brzozów	p.
3	Drohobycz	m.
4	Drohobycz	p.
5	Gródek Jagielloński	p.
6	Jarosław	m.
7	Kolbuszowa	p.
8	Krosno	m.
9	Lwów	m.
10	Lwów	Gal.
11	Przemyśl	m.
12	Przemyśl	ukr.
13	Rawa Ruska	p.
14	Rudki	p.
15	Rzeszów	m.
16	Sadowa Wisznia	m.
17	Sambor	m.
18	Sambor	p.
19	Sanok	m.
20	Sanok	p.
21	Sokal	m.
22	Sokal	p.
23	Stary Sambor	p.
24	Strzyżów	m.
25	Tarnobrzeg	p.
26	Turka n/Stryjem	p.
27	Żółkiew	p.
28	Krosno	p.

	Dobromil	p.
	Jaworów	p.
	Lwów	p.
	Mikołajów	m.
	Mościska	p.

Województwo Stanisławowskie

1	Bohorodczany	p.
2	Dolina	p.
3	Horodenka	p.
4	Kałusz	p.
5	Kołomyja	m.
6	Kołomyja	p.
7	Kosów	p.
8	Rohatyn	p.
9	Śniatyn	m.
10	Śniatyn	p.
11	Stanisławów	m.
12	Stanisławów	p.
13	Stryj	m.
14	Stryj	p.
15	Żydaczów	p.
16	Tłumacz	p.

	Bolechów	m.
	Nadwórna	p.

Województwo Tarnopolskie

1	Brody	p.
2	Brzeżany	p.
3	Buczacz	p.
4	Czortków	p.
5	Kamionka Strumiłowa	p.
6	Kopyczyńce	p.
7	Podhajce	p.
8	Przemyślany	p.
9	Skałat	p.
10	Tarnopol	m.
11	Tarnopol	p.
12	Trembowla	p.
13	Zaleszczyki	p.
14	Zbaraż	p.
15	Złoczów	m.
16	Borszczów	p.

	Złoczów	p.

Spis Komunalnych Kas Oszczędności, istniejących na tercnie woj. poznańskiego i pomorskiego według stanu z dn. 1 stycznia 1929 r.

I. Województwo Poznańskie.

A. Komunalne Kasy Oszczędności powiatów.

L. p.	Firma Kasy			Siedziba
1.	K.K.O.	p.	bydgoskiego	w Bydgoszczy
2.	„	„	chodzieskiego	w Chodzieży
3.	„	„	czarnkowskiego	w Czarnkowie
4.	„	„	gnieźnieńskiego	w Gnieźnie*)
5.	„	„	gostyńskiego	w Gostyniu
6.	„	„	grodziskiego	w Grodzisku
7.	„	„	inowrocławskiego	w Inowrocławiu
8.	„	„	jarocińskiego	w Jarocinie
9.	„	„	kępińskiego	w Kępnie
10.	„	„	kościańskiego	w Kościanie
11.	„	„	koźmińskiego	w Koźminie
12.	„	„	krotoszyńskiego	w Krotoszynie
13.	„	„	leszczyńskiego	w Lesznie
14.	„	„	międzychodzkiego	w Międzychodzie
15.	„	„	mogileńskiego	w Mogilnie
16.	„	„	nowo-tomyskiego	w Nowym-Tomyślu
17.	„	„	obornickiego	w Obornikach
18.	„	„	odolanowskiego	w Odolanowie
19.	„	„	ostrowskiego	w Ostrowie
20.	„	„	ostrzeszowskiego	w Ostrzeszowie
21.	„	„	pleszewskiego	w Pleszewie
22.	„	„	poznańskiego	w Poznaniu
23.	„	„	strzelińskiego	w Strzelnie
24.	„	„	szamotulskiego	w Szamotułach
25.	„	„	szubińskiego	w Szubiniu

*) i oddział w Witkowie (Witkowo).

26.	K.K.O. p.	śmigielskiego	w Śmiglu
27.	„ „	śremskiego	w Śremie
28.	„ „	średzkiego	w Środzie
29.	„ „	wągrowieckiego	w Wągrowcu
30.	„ „	wolsztyńskiego	w Wolsztynie
31.	„ „	wrzesińskiego	w Wrześni
32.	„ „	wyrzyskiego	w Wyrzysku
33.	„ „	żnińskiego	w Żninie

B. Komunalne Kasy Oszczędności miast

L. p.		Firma Kasy	Siedziba
1.	K.K.O. m.	Bojanowa	w Bojanowie
2.	„ „	Buku	w Buku
3.	„ „	Bydgoszczy	w Bydgoszczy
4.	„ „	Chodzieży	w Chodzieży
5.	„ „	Czarnkowa	w Czarnkowie
6.	„ „	Gniezna	w Gnieźnie
7.	„ „	Gostynia	w Gostyniu
8.	„ „	Grodziska	w Grodzisku
9.	„ „	Inowrocławia	w Inowrocławiu
10.	„ „	Jarocina	w Jarocinie
11.	„ „	Jutrosina	w Jutrosinie
12.	„ „	Kobylina	w Kobylinie
13.	„ „	Koronowa	w Koronowie
14.	„ „	Kościana	w Kościanie
15.	„ „	Koźmina	w Koźminie
16.	„ „	Krotoszyna	w Krotoszynie
17.	„ „	Leszna	w Lesznie
18.	„ „	Lwówka	w Lwówku
19.	„ „	Łobżenicy	w Łobżenicy
20.	„ „	Miasteczka	w Miasteczku (niecz.)
21.	„ „	Międzychodu	w Międzychodzie
22.	„ „	Nakła	w Nakle
23.	„ „	Obrzycka	w Obrzycku
24.	„ „	Odolanowa	w Odolanowie
25.	„ „	Opalenicy	w Opalenicy
26.	„ „	Ostrowa	w Ostrowie
27.	„ „	Pakości	w Pakości
28.	„ „	Pleszewa	w Pleszewie
29.	„ „	Pniew	w Pniewach
30.	„ „	Pobiedzisk	w Pobiedziskach
31.	„ „	Podnieca	w Podniecu
32.	„ „	Poznania	w Poznaniu
33.	„ „	Rakoniewic	w Rakoniewicach
34.	„ „	Rawicza	w Rawiczu
35.	„ „	Rogoźna	w Rogoźnie
36.	„ „	Sierakowa	w Sierakowie
37.	„ „	Sulmierzyć	w Sulmierzycach
38.	„ „	Solca	w Solcu
39.	„ „	Szamotuł	w Szamotułach
40.	„ „	Śmigla	w Śmiglu
41.	„ „	Śremu	w Śremie
42.	„ „	Środy	w Środzie
43.	„ „	Trzemeszna	w Trzemesznem
44.	„ „	Ujścia	w Ujściu
45.	K.K.O. m.	Wielenia	w Wieleniu
46.	„ „	Wielichowa	w Wielichowie
47.	„ „	Wolsztyna	w Wolsztynie
48.	„ „	Wronek	w Wronkach
49.	„ „	Wrześni	w Wrześni
50.	„ „	Zbąszyna	w Zbąszyniu
51.	„ „	Zdun	w Zdunach

II. Województwa pomorskie.

A. Komunalne Kasy Oszczędności powiatów.

L. p.		Firma Kasy	Siedziba
1.	K.K.O. p.	brodnickiego	w Brodnicy
2.	„ „	chełmińskiego	w Chełmie
3.	„ „	chojnickiego	w Chojnicach
4.	„ „	działdowskiego	w Działdowie
5.	„ „	gniewskiego	w Gniewie
6.	„ „	grudziądzkiego	w Grudziądzu
7.	„ „	kartuskiego	w Kartuzach
8.	„ „	kościerskiego	w Kościerzynie
9.	„ „	lubawskiego	w Nowemmieście
10.	„ „	morsk. w Wejherowie	oddział w Pucku
11.	„ „	sępolińskiego	w Sępólnie
12.	„ „	starogardzkiego	w Starogardzie
13.	„ „	świeckiego	w Świeciu*)
14.	„ „	tczewskiego	w Tczewie
15.	„ „	toruńskiego	w Toruniu
16.	„ „	tucholskiego	w Tucholi
17.	„ „	wąbrzeskiego	w Wąbrzeźnie
17.	„ „	morskiego	w Wejherowie

B. Komunalne Kasy Oszczędności miast.

L. p.		Firma Kasy	Siedziba
1.	K.K.O. m.	Brodnicy	w Brodnicy
2.	„ „	Chełmna	w Chełmnie
3.	„ „	Chełmży	w Chełmży
4.	„ „	Chojnic	w Chojnicach
5.	„ „	Działdowa	w Działdowie
6.	„ „	Gdyni	w Gdyni
7.	„ „	Golubia	w Golubiu
8.	„ „	Gniew	w Gniewie
9.	„ „	Grudziądza	w Grudziądzu
10.	„ „	Kowalewa	w Kowalewie
11.	„ „	Lidzbarku	w Lidzbarku
12.	„ „	Nowego	w Nowem
13.	„ „	Podgórza	w Podgórzu
14.	„ „	Pucka	w Pucku
15.	„ „	Skarszewa	w Skarszewach
16.	„ „	Starogardu	w Starogardzie
17.	„ „	Świecia	w Świeciu
18.	„ „	Tczewa	w Tczewie
19.	„ „	Torunia	w Toruniu
20.	„ „	Tucholi	w Tucholi
21.	„ „	Wąbrzeźna	w Wąbrzeźnie
22.	„ „	Wejherowa	w Wejherowie

*) i oddział w Nowem (Nowe) n/W.

Wiadomości bieżące

5 Sprawozdanie p. Ch. S. Dewey'a

Doradcy Finansowego Rządu.

Więcej niż roczny okres pobytu p. Dewey'a w Polsce umożliwił mu dokładne zapoznanie się ze strukturą gospodarczą kraju, jego brakami i potrzebami, a sprawozdanie obecne stanowi niejako reasumpcję jego spostrzeżeń, uczynionych w ciągu dotychczasowego pobytu w Polsce. Sprawozdanie to odznacza się tak jak wszystkie poprzednie wielką w stosunku do nas życzliwością i zawiera szereg cennych spostrzeżeń, opartych na gruntownej znajomości całokształtu życia gospodarczego Polski. Raport składa się z 5-ciu części, z których dwie pierwsze: a) *„Wykonanie planu stabilizacyjnego"* i b) *„Budżet za rok 1929/30"* posiadają ten sam układ i rozpatrują te same zagadnienia, które były poruszane już w poprzednich sprawozdaniach. Część III *„Przywóz i bilans płatniczy Polski"* zawiera szereg wskazań, związanych z dłuższą biernością bilansu handlowego, część IV *„Stan kredytu krótkoterminowego"* obejmuje opis rozwoju sytuacji kredytowej Polski od października 1927 r. do chwili oddania tego raportu do druku i wreszcie część V-ta *„Położenie gospodarcze"* jest analizą ogólnej sytuacji gospodarczej Polski.

I. *Wykonanie planu stabilizacyjnego.* Po ogólnym wstępie, iż plan stabilizacyjny funkcjonował sprawnie, Doradca omawia zarządzenia budżetowe, skarbowe i administracyjne, kwestję obsługi pożyczki i zużytkowania wpływów z pożyczki stabilizacyjnej. Część ta ma charakter wyłącznie sprawozdawczy, i nie wnosi nic nowego poza informacją zagranicy, a zwłaszcza tych wszystkich, którzy ulokowali swe pieniądze w polskiej pożyczce stabilizacyjnej, że lokata ta ma charakter całkowicie pewny, a wpływy przeznaczone na jej obsługę przewyższają kilkakrotnie kwotę potrzebną na ten cel. Fundusz „F" na cele rozwoju ekonomicznego, wynoszący w październiku 1927 — 141 milj. zł., został już wydatkowany prawie w całości drogą zakupu długoterminowych papierów wartościowych na sumę 122 milj. zł.

II. *Budżet na rok 1929/30.* Na zasadzie preliminarza rządowego Doradca przeprowadza analizę budżetu, bez uwzględnienia zmian, przeprowadzonych przez sejm, gdyż obrady sejmowe nad nim toczyły się jeszcze w chwili ukończenia raportu. Ogólną sumę, którą Rząd zamierza wydać na trwałe ulepszenia i uzupełnienia majątku państwowego, (a więc wydatki państwowe o charakterze kapitalizacyjnym) oblicza Doradca na 592 milj. złotych.

III. *„Przywóz i bilans płatniczy Polski".* Opierając się na obliczeniach bilansu płatniczego sporządzonych przez „Instytut Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen", Doradca przytacza szereg cyfr, z których wynika, że za wyjątkiem roku 1926 Polska posiadała stale bierne saldo bilansu płatniczego, wywołane głównie deficytem bilansu handlowego, który, poczynając od marca 1927 r., jest stale ujemny. Doradca, stwierdzając powyższy stan, zastanawia się zarazem nad przyczynami, które go wywołały.

Do pierwszych zalicza zniszczenia wojenne, które trwały przez 6 lat i w/g obliczeń Komisji Odszkodowań przekraczają kwotę 16 miljardów złotych względnie 1.800 milj. dolarów, przedstawiających się w poszczególnych pozycjach, jak następuje:

1) wszystkie budynki prócz fabrycznych i przemysł.	dol.	371.853.000
2) ziemie uprawne i urządzenia maljoracyjne	„	14.867.000
3) zbiory rolnicze	„	301.700.000
4) ogrody warzywne i sady	„	24.642.000
5) bydło	„	204.577.000
6) narzędzia rolnicze	„	56.541.000
7) lasy	„	282.570.000
8) linje kolejowe, drogi i wodne urządzenia transport.	„	162.808.000
9) budynki i maszyny wielkiego przemysłu	„	214.458.000
10) „ drobnego przemysłu i narzędzia	„	13.331.000
11) fabryczne urządzenia nieobjęte powyższemi zestaw.	„	56.342.000
12) sprzęt domowy, ubrania i zapasy żywności	„	108.107.000
13) gotówka i ubezpieczenia	„	3.150.000
	dol.	1.814.946.000

Jeżeli weźmie się pod uwagę tak wielkie zniszczenie warsztatów produkcyjnych i uwzględni fakt, że w wielu wypadkach nie są one wyrabiane w kraju—jest rzeczą naturalną, że musi to oddziaływać na przywóz. Wystarczy wziąć pod uwagę samą tylko pozycję maszyn, których zniszczono w wartości około 228 miljonów dolarów. Przywóz tej grupy towarów wynosił od roku 1920—1928 r. około 150 milj. dol., czyli 66% stanu pierwotnego, nie uwzględniając potrzeby zamiany zużytych maszyn. Doradca na tej podstawie wnioskuje, że przywóz do Polski tej tylko grupy towarów, jaka była zniszczona podczas wojny i które nie mogą być zastąpione podobnemi artykułami wyrobu krajowego, może trwać jeszcze przez szereg lat.

Dalszą przyczyną bierności handlowej jest niski stan kultury rolnej w Polsce, który doprowadza do tego paradoksalnego zjawiska, że kraj, który w 66% składa się z ludności rolniczej jest zmuszony rokrocznie sprowadzać wielką ilość artykułów żywnościowych. Niemniej ważną rolę odgrywa również zbyt silny rozpęd inwestycyjny ze strony przemysłu ze szkodą dla jego kapitału obrotowego. W tym względzie Doradca wypowiada szereg ważnych uwag, które przytacza się in extenso.

„Każda maszyna może być przywozem produkcyjnym podobnie, jak i surowiec, ale dopóki maszyna ta nie zostanie użyta dla celów produkcyjnych, a surowiec nie zostanie przerobiony dla celów rynkowych nie mają one jeszcze charakteru produkcyjnego. Rok 1928 wykazał tendencję do nadmiernej ekspansji w zakresie inwestycyj maszynowych ze szkodą dla kapitału obrotowego swych przedsiębiorstw. W tych warunkach mimo, że maszyna sprowadzona z zagranicy zatrzymuje swój charakter produkcyjny, niemniej jednak jej produkcyjność maleje, gdyż przywóz stanowi wielki ciężar dla kapitału obrotowego społeczeństwa. W obecnej fazie odbudowy Państwa Polskiego, przywóz tylko tych towarów jest rzeczywiście produkcyjny, który we właściwym czasie dzięki odpowiedniej wydajności i zysku dla przedsiębiorcy potrafią zwiększyć ogólny poziom gospodarstwa".

Dla poparcia swych tez i wykazania, jak dalece Polska znajduje się ciągle jeszcze w okresie odbudowy swego gospodarstwa, Doradca dzieli przywóz towarów w latach 1927 i 1928 na cztery grupy: surowce i półfabrykaty, artykuły produkcyjne towary konsumcyjne, przedmioty luksusowe a na dole poniższej tablicy podaje wzajemny stosunek procentowy tych grup:

(W miljonach złotych).

	1927		1928	
SUROWCE I PÓŁFABRYKATY:				
Skóry surowe i wyprawione	153		175	
Rudy	105		101	
Surowiec żelaza i szmelc	59		79	
Bawełna, wełna i juta (surowiec i przędza)	631		664	
Materjały budowlane i wyroby ceramiczne	37	985	48	1.067
ARTYKUŁY PRODUKCYJNE:				
Materjały i przetw. chem. nieorganiczne.	77		115	
Oleje i tłuszcze techniczne, garbniki etc.	122		114	
Wyroby z metali łącznie z narz. rzemieśln.	127		165	
Maszyny	226		320	
Przyrządy elektryczne	59	611	78	792
ARTYKUŁY KONSUMCYJNE:				
Zboża	305		268	
Herbata, kawa, kakao, ryby, śledzie i tłuszcze	199		225	
Obuwie skórzane.	10		14	
Środki lecznicze.	10		13	
Aparaty telefoniczne i radjoaparaty .	15		15	
Wyroby bawełniane	37		51	
,, wełniane	13		19	
Jedwab i wyroby z jedwabiu . . .	43		50	
Papier i wyroby z papieru . . .	77		84	
Środki komunik., przeważnie automobile.	67		114	
Guma i wyroby gumowe	44		65	
Odzież	25	845	27	945
PRZEDMIOTY LUKSUSOWE:				
Wino, tytoń i artykuły kolonialne . .	82		83	
Futra wyprawione	22		38	
Kosmetyki i pachnidła	9	113	11	132
RÓŻNE		338		426
Razem. .		2.892		3.362

	1927		1928	
	Suma	%	Suma	%
Surowce i półfabrykaty	985	34	1.067	32
Artykuły produkcyjne	611	21	792	23
,, konsumcyjne	845	29	945	28
Przedmioty luksusowo	113	4	132	4
Różne	338	12	426	13
Razem. .	2.892	100	3.362	100

Przedstawiony powyżej układ przywozu wyraźnie wskazuje, że Polska posiada stałe zapotrzebowanie artykułów produkcyjnych, przy równoczesnym braku kapitału obrotowego wewnątrz kraju i wynikającą z tego wysoką stopą procentową. Okoliczności te potwierdzają tezę *„że Polska nie może sobie pozwolić na żadne inne wydatki, jak tylko na artykuły najbardziej konieczne"*.

W dalszym ciągu Doradca stwierdza, że Polska będzie musiała być jeszcze przez szereg następnych lat państwem pożyczającem. W reasumpcji swych rozważań Doradca wypowiada następującą przestrogę: „Kraj musi się kierować w swych wydatkach zasadami oszczędnościowemi, rozwinąć przedewszystkiem te gałęzie przemysłu. które posiadają naturalne stosunki rozwoju i przynoszą możliwie najszybszą i najszerszą korzyść oraz zaciągać pożyczki zagranicą tylko na te cele, które mają charakter całkowicie produkcyjny".

IV. *Stan kredytu krótkoterminowego.* Doradca stwierdza, że brak kredytu krótkoterminowego i wysoka stopa procentowa, jaka istniała w r. 1927, trwały nadal przez cały rok 1928. Zapotrzebowanie kredytu krótkoterminowego, pomimo powiększenia się ilości kredytów z 1.949 milj. złotych (31/XII.1927 r.) do 2.692 miljon. zł. (30/IX.1928 r.) wydaje się być obecnie takie same jak rok temu.

W dalszym ciągu Doradca stwierdza, iż istnieje rozbieżność tempa między przyrostem wkładów i kredytów. W ciągu dziewięciu miesięcy 1928 roku ilość krótkoterminowego kredytu (bez pożyczek kas oszczędności i spółdzielni kredytowych) wzrosła o 742.5 milj. zł. podczas gdy w tym samym czasie wkłady we wszelkich instytucjach kredytowych (wraz z kasami oszczędnościowemi i spółdzielniami kredytowemi) powiększyły się tylko o 544.8 milj. złotych. Na tej podstawie Doradca wypowiada tezę „że powstawanie nowego kapitału obrotowego, gromadzonego przez krajowe instytucje oszczędnościowe, nie dotrzymuje kroku wzrostowi produkcji i obrotu i nie jest w możności zaspokoić zapotrzebowania rynku pieniężnego".

Szybszy rozwój kredytów od wkładów był ułatwiony przez wielki przyrost krótkoterminowych kredytów zagranicznych, które jednak nie zdołały usunąć ciasnoty rynku pieniężnego, wzmagającej się w miarę rozwoju ekonomicznego kraju i braku kredytu długoterminowego, który przed wojną, jak to wskazuje poniższe zestawienie, odgrywał dominującą rolę:

Rodzaj kredytu	Stan kredytów na ziemiach polskich przed wojną	
	w miljonach złotych	na głowę mieszk. w złotych
Ogółem. .	**12.721,8**	**443**
Kredyt krótkoterminowy . . .	**4.846,1**	**170**
Instytucje biletowe	675,3	24
Banki	1.608,7	57
Kasy oszczędności i spółdzielnie kredytowe.	2.562,1	89
Pożyczki hipoteczne kas oszczędności .	**1.223,4**	**42**
Długoterminowy kredyt emisyjny . .	**6.652,3**	**231**

Rodzaj kredytu	Stan kredytów w Polsce z końcem czerwca 1928 r.	
	w miljonach złotych	na głowę mieszk. w złotych
Ogółem. .	**4.900,4**	**162**
Kredyt krótkoterminowy. . . .	**2.930,5**	**97**
Bank Polski	640,8	21
Banki państwowe i prywatne. . .	1.782,7	59
Spółdzielnie kredytowe i kasy oszczędności.	507,0	17
Długotermin. poż. gotówkowe bank. państw.	**582,4**	**19**
Długoterminowy kredyt emisyjny . .	**1.387,5**	**46**

Uzdrowienie stosunków w dziedzinie kredytu krótkoterminowego jest możliwe, zdaniem Doradcy, tylko drogą lepszego zużycia kapitału płynnego i nieprzeznaczania zbyt wielkich sum kapitału obrotowego na inwestycje przemysłowe. Zdaniem Doradcy, nigdy nie jest za wiele zwracać uwagę przemysłowcom i tym wszystkim, którzy kierują wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwami, aby z większą uwagą zastanawiali się nad każdym wydatkiem, który pomniejsza ich kapitał obrotowy. Nowa maszyna będzie wprawdzie wyrabiała towary taniej niż stara, ale jeżeli kapitał na zakup surowca, który ma być przerobiony tą maszyną, musi być pożyczony na wygórowane odsetki, korzyść ze sprawienia nowej maszyny będzie stracona. W tym wypadku lepiej jest pozostawić przez pewien czas starą maszynę i nie osłabiać swych zapasów kapitału obrotowego.

Gdy przemysł przestanie wysilać się w kierunku rozwoju na zbyt szeroką skalę, a wzamian za to będzie się starał odzyskać swe zapasy kapitału obrotowego, to będzie to miało wielki wpływ na obniżenie odsetek kredytu krótkoterminowego, a tęmsamem przemysł stworzy dla siebie możliwość lepszego współzawodnictwa z zagranicą.

V. *Położenie gospodarcze.* W tej części podobnie, jak we wszystkich poprzednich sprawozdaniach, Doradca charakteryzuje położenie ogólne, sytuację rolnictwa, przemysłu i handlu, rynku pieniężnego i t. p. Przytoczony jest tutaj szereg

cyfr, opartych na sprawozdaniu Banku Polskiego oraz informacyj, znanych czytelnikom krajowym skądinąd. Ta część, podobnie jak i pierwsza, jest przeznaczona głównie dla użytku czytelników zagranicznych, którzy w ten sposób zyskują objektywne źródło o naszej sytuacji gospodarczej. *Dr. H. N.*

Ważne oświadczenie p. Dewey'a.

Doradca finansowy i członek Rady Banku Polskiego p. Charles J. Dewey po powrocie z Ameryki udzielił informacji o położeniu na rynku finansowym amerykańskim, które to informacje zostały przez prasę zagraniczną zrozumiane w ten sposób, jakoby rynek amerykański był obecnie zamknięty dla papierów polskich.

W związku z tem p.Ch. J. Dewey, jak podaje codzienna prasa warszawska, oświadczył jej współpracownikom, co następuje:

„Prasa zagraniczna niewłaściwie zrozumiała to, co powiedziałem w oświadczeniach po powrocie z Ameryki. Zaznaczyłem wówczas, że rynęk amerykański w obecnej chwili nie jest zainteresowany w długoterminowych obligacjach, ani amerykańskich, ani zagranicznych. Publiczność amerykańska wierzy obecnie, że istniejące pomyślne warunki w Stanach Zjednoczonych potrwają przez szereg lat i że przedsiębiorstwa przemysłowe będą w ciągu wielu lat przynosiły wielkie zarobki. Publiczność amerykańska uważa, że wobec takich horoskopów wartość amerykańskich papierów przemysłowych jest obecnie zbyt niska.

Amerykanie lokują wobec tego swe pieniądze w papierach przemysłowych, dyskontując już obecnie przyszłe swe zyski przy trwającej w dalszym ciągu pomyślnej konjunkturze w Ameryce.

Jasne jest, że wskutek tego powiększają się obroty papierami przemysłowemi na giełdaeh, a spekulacja, która odbywa się temi papierami, pochłania wielką ilość kapitałów inwestycyjnych w Stanach Zjednoczonych. Ten ruch musi się skończyć po pewnym czasie, który trudno jest jednak określić dokładnie. Ale z chwilą, gdy to się skończy, publiczność znów zainteresuje się papierami długoterminowemi.

Jestem przekonany — kończy p. Dewey — że wówczas Polska otrzyma swój właściwy udział kredytowy w Ameryce. Podczas mojej wizyty w Stanach Zjednoczonych stwierdziłem bowiem wzrastające zainteresowanie się Polską i jej życiem gospodarczem."

Waine Zgromadzenie Delegatów Małopolskich Kas Oszczędności.

W dniu 17 marca r. b. odbyło się we Lwowie w sali ratuszowej Doroczne Zgromadzenie Delegatów Związku Polskich Kas Oszczędności we Lwowie. Na Zgromadzeniu tem zgodnie z uchwałą Zarządu Związek Miejskich i Powiatowych Kas Oszczędności w Warszawie reprezentowany był przez p. Józefa Rożkowskiego, Kierownika Biura Związku.

Bardziej szczegółowe sprawozdanie z przebiegu obrad zamieścimy w najbliższym numerze Czasopisma „Oszczędność".

Ważna ustawa dla komunalnych kas oszczędności.

Na posiedzeniu sejmowem w dniu 13 marca r. b. uchwalono w drugiem i trzeciem czytaniu ustawę o wystawianiu skryptów dłużnych i pokwitowań przez osoby, nie umiejące lub nie mogące pisać.

Ponieważ ustawą tą zainteresowane są w dużym stopniu komunalne kasy oszczędności, nie omieszkamy we właściwym czasie omówić jej szczegółowo na łamach naszego Czasopisma.

Nowe wydawnictwo Prezydjum Rady Ministrów.

Nakładem Prezydjum Rady Ministrów ukazały się opracowaae przez Prezesa Rady Ministrów, Dr. Kazimierza Bartla. „Wykresy niektórych danych statystycznych, odnoszących się do życia gospodarczego Polski w latach 1924—1928".

Wykresy te, oparte o dostępne dla każdego oficjalne liczby statystyczne, umożliwiają ocenę rozwoju gospodarczego Polski i dlatego zasługują na specjalną uwagę.

Ustawa o związkach rewizyjnych i bankach komunalnych.

Na posiedzeniu sejmowem w dniu 20 marca r. b. do budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych uchwalona została rezolucja następującej treści:

„Sejm wzywa Rząd do wniesienia ustawy o związkach rewizyjnych i bankach komunalnych, a to dla zapewnienia należytej działalności komunalnych kas oszczędności oraz celowej organizacji kredytu komunalnego z własnemi prowincjonalnemi bankami komunalnemi, w myśl powziętych uchwał Państwowej Rady Samorządowej.

Aż do tego czasu jest kwestją palącą i dla samorządu wagi pierwszorzędnej udzielenie zezwolenia na emisję obligacyj komunalnych 2 istniejącym bankom komunalnym (Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu i Polski Bank Komunalny w Warszawie)".

„Przegląd Gospodarczy".

Wyszedł z druku zeszyt 7 „Przeglądu Gospodarczego" z dn. 1 kwietnia, zawierający następującą treść:

„Bilans zimy" — E. R.; „Możliwości przemysłu węglowego" — F. Trepka; „Bilans handlowy przemysłu chemicznego w roku 1928" — A. Barszczewski; „Reforma taryfy towarowej P. K. P."—J. Butler; „Zagadnienie ruchu złota" — M. N.; „Wielka Brytanja wobec konwencji Waszyngtońskiej"—J. B.

Ponadto zeszyt zawiera Kronikę zagraniczną i krajową; Rynek pieniężny, Rynki towarowe, Przegląd prasy i Statystykę.

Propaganda oszczędności wśród dziatwy szkolnej.

Projektodawca ustanowienia międzynarodowego święta oszczędności profesor Rawizzy oświadczył w uzasadnieniu swego wniosku, że w dniu tego święta powinna się dokonywać „intensywna propaganda oszczędności w szkołach, kościołach, fabrykach i domach", oraz „odbywać się winien przegląd działalności rozwijanej na rzecz oszczędności".

Jednakże krzewienie idei oszczędnościowej powinno odbywać się stale, aby ludzi nauczyć przezorności, przyzwyczaić ich do systematycznego odkładania choćby kilku groszy, lecz stale, na jutro, na starość, dla dzieci.

Akcja ta posiada specjalne znaczenie w Polsce, gdzie kapitalizacja pieniężna, po smutnym okresie inflacji, uniemożliwiającej wszelką oszczędność, poczyna wkraczać obecnie na tory normalne.

Wkłady oszczędnościowe stale rosną, lecz suma ich nie może nas jeszcze zadowolić. Powinniśmy zwiększyć tempo oszczędzania, ażeby przynajmniej dorównać pod tym względem innym, mniejszym od nas państwom europejskim, np. Austrji i Czechosłowacji, gdzie stan oszczędności jest daleko wyższy niż u nas.

Do akcji propagandy idei oszczędności powinni zabrać się wszyscy. Powinny powstać specjalne stowarzyszenia na podobieństwo „Ciułaczy", powstałych w marcu 1914 r. w Warszawie. Każde zdarzenie publiczne powinno być w tym celu wyzyskane.

Akcja oszczędnościowa powinna objąć i dzieci, którym należy w sposób odpowiedni wykazać dobre strony oszczędzania.

W Wielkopolsce istniały przed wojną specjalne Kasy „Złotej Skarbony", które zostały założone dlatego, aby zwłaszcza dzieciom i młodzieży ułatwić odkładanie najmniejszych kwot pieniężnych i przez to uczyć młode pokolenia oszczędności.

Bank Ludowy w Pabjanicach, Spółdzielnia z ogr. odpow., postanowił zachęcić dzieci szkół powszechnych i średnich do oszczędzania drogą rozlosowania pewnej sumy pomiędzy te dzieci, które składają swe grosze do tego banku.



Uczestnicy losowania w dniu 3 marca 1929 r. premji pomiędzy dzieci w Banku Ludowym w Pabjanicach.

Pierwsze losowanie odbyło się w niedzielę dn. 3 marca r. b. w lokalu Banku w obecności p. inspektora szkolnego L. Steika, nauczycielstwa szkół powszechnych, rodziców dzieci dzieci samych oraz Władz Banku.

Po przemówieniach prezesa Rady Nadzorczej p. W. Kamieńskiego, prezesa Zarządu p. J. Ebenryttera oraz przedstawiciela nauczycielstwa p. Drzewieckiej, którzy wyjaśnili dzieciom korzyści, płynące z oszczędzania, rozpoczęło się losowanie.

Każdy los wygrywał. Wysokość premji wynosiła od zł. 5, do zł. 25, ogólna suma wygranych wynosiła zł. 1000, w tem 76 losów po zł. 5, 28 losów po zł. 10, 11 losów po zł. 15, 5 losów po zł. 20 i 3 losy po zł. 25.

Dzieci same ciągnęły losy, a za nieobecnych pan inspektor Steik.

Premje wypłacane były dziatwie na rękę, poczem dzieci wpłacały wygrane sumy na swe książeczki oszczędnościowe.

Nastrój podczas losowania był podniosły. Radość z wygranych była wielka. Dzieci i ich rodzice dziękowali władzom Banku za wyznaczenie premji dla oszczędzającego.

Członek Banku.

Stan wkładek na 28 lutego 1929 r. w kasach oszczędności, zrzeszonych w Związku Polskich Kas Oszczędności we Lwowie.

Stan wkładek oszczędności złotowych łącznie z dolarowemi, przeliczonemi na złote po kursie 1 dol = Zł 8.85 w 86 Kasach Oszczędności, zrzeszonych w Związku Polskich Kas Oszczędności we Lwowie, a działających na terenie Województw: Krakowskiego, Lwowskiego, Śląskiego, Stanisławowskiego i Tarnopolskiego wynosił:

Łączny stan wkładek w 5-ciu Województwach wynosił 28/II b.r.	193.558.605.46 na 465.326 ks. wkł.
co w porównaniu ze stanem z dnia 31 stycznia	187.324.783.89 na 462.867 ks. wkł.
daje ogólny przyrost w miesiącu lutym 1929 r.	Zł. 6.233.821.57 na 2 459 ks. wkł.
w Województwie krakowskiem wraz z 3-ma Kasami Województwa Śląskiego:	
w 25 Kasach Oszczędności w dn 31 stycznia 1929	Zł. 86.279.082.12 na 176.116 ks. wkł.
w lutym złoż. Zł. 7.728.880.63 i wyd ks. 2174	
„ podj „ 4.423.358.48 i ściąg. „ 2607	„ 3 305.522.15 , 433 „ „
Stan 28 lutego 1929.	Zł. 89.584.604.27 na 175.683 ks. wkł.
w Województwie lwowskim:	
w 28 Kasach Oszczędności w dniu 31 stycznia 1929	Zł. 85.566.780.26 na 240.252 ks. wkł.
w lutym złoż. Zł. 7.659.920.58 i wyd. ks. 3486	
„ podj. Zł. 5.375.583.03 i ściąg. ks. 1223	„ 2.284.337.55 „ 2.263 „ „
Stan 28 lutego 1929.	Zł. 87.851.117.81 na 242.515 ks. wkł.
w Województwie stanisławowskim:	
w 16 Kasach Oszczęd. w dniu 31 stycznia 1929	Zł. 9.282.727.51 na 30.185 ks. wkł.
w lutym złoż. Zł. 1.041 268.62 i wyd. ks. 783	
„ podj. Zł. 599.685.96 i ściągn. ks. 434	Zł. 441.582.66 na 349 ks. wkł.
Stan 28 lutego 1929.	Zł. 9.724.310.17 na 30.534 ks. wkł.
w Województwie tarnopolskim:	
w 17 Kasach Oszczęd. w dniu 31 stycznia 1929	Zł. 6.196.194.— na 16.314 ks. wkł.
w lutym złoż. Zł. 672.300.26 i wyd. ks. 473	
„ podj. Zł. 469.921.05 i ściągn.. ks. 193	„ 202.379.21 „ 280 „ „
Stan 28 lutego 1929.	Zł. 6.398.573.21 na 16.594 ks. wkł.

Z 86 Kas należących do Związku 80 Kas nadesłało wykazy za luty, zaś przy 6 (miejska Nowy-Sącz i Stryj oraz powiatowa Horodenka, Podhajce, Trembowla i Złoczów) z powodu zalegania z wykazami, przyjęto stan 31 stycznia 1929 r.

W lutym 1929 przyjęto do Związku Polskich Kas Oszczędności we Lwowie — 2 Kasy: powiatowa Dobromil i miejska Krynica—jedna zaś miejska Borysław zgłosiła przystąpienie.

Składnica materjałów, należąca do Spółki Wydawniczej

„OSZCZĘDNOŚĆ"

Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

posiada na składzie i dostarcza na każde żądanie natychmiast i w nieograniczonych ilościach następujące materjały i wydawnictwa:

Plakaty barwne dla szkół za 100 egzemplarzy . . . . . zł. 50.00

Broszurki-ulotki „Czy robotnik może oszczędzać" za 1000 szt. . . zł. 30.—

Oszczędnością i pracą ludzie się bogacą — ilustrowane broszurki propagandowe za 100 egzemplarzy . . . . zł. 12.50

„Oszczędnością a pracą" — broszura propagandowa dla ludności wiejskiej za 100 egz. . . . . zł. 12.—

Ucieka nędza przed tym co oszczędza — ilustrowane broszurki propagandowe dla młodzieży — za 100 egz. . . . . zł. 6.00

Karneciki do nalepiania mareczek oszczędnościowych za 1000 egzemplarzy zł. 50.—

Mareczki oszczędnościowe, wartości nominalnej 5, 10, 20 i 50 gr.—za 1000 szt. zł. 1.30

Książeczki wkładowe za 1000 szt.. . . . . zł. 250.—

„ „ dla komunalnych kas oszczędności z wyciągiem ze statutu i dodrukowaniem firmy za 1000 sztuk . . . . . . zł. 335.—

Sprawozdania roczne wzór 1, 2, 3 i 4 — za 100 egzemplarzy . . zł. 25.—

Pozatem książkę:

„Komunalne Kasy Oszczędności w Rzeczypospolitej Polskiej" — D-ra K. Windakiewicza za 1 egz. . . . . zł. 5.—

Do cen powyższych doliczamy koszty opakowania i przesyłki.

Zamówienia prosimy kierować do Spółki Wydawniczej „Oszczędność", Warszawa, pl. Napoleona 7, zaś należność wpłacać do P. K. O. na kotno czekowe № 92 (Czasopisma „Oszczędność").

Należność pocztowa uiszczona ryczałtem.

Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Oszmiańskiego w Oszmianie.

Zatwierdzona w dniu 30 marca 1928 r. Uruchomiona w dniu 2 maja 1928 roku.

Bilans na dzień 31 grudnia 1928 r.

Stan czynny (aktywa)

Kasa (gotówka)	9.785,75	
Rachunki bieżące w instytucjach kredytowych:		
a) w Bankach Państwowych	10.902,50	
b) w P. K. O.	155,72	
c) w instytucjach kredytowych kom.	874,	21.717,97
Papiery wartościowe własne:		
a) państwowe		1.049,05
Weksle zdyskontowane		155.079,—
Weksle w dochodzeniu sądowem		1.160,55
Pożyczki terminowe na zastaw:		
a) papierów wartościowych		480,—
Ruchomości:		
wartość początkowa	2.981,50	
% amortyzacja	74,57	
wartość końcowa		2.906,93
Rożne (nawozy sztuczne)		707,50
Razem		183.101,—
Weksle do inkasa		11.149,62
Razem		194.250,62

Stan bierny (pasywa)

Kapitał zakładowy	20.000,—
Rachunki czekowe (wkłady instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych	
a) bezterminowe	6.442 17
Wkłady oszczczędnościowe (osób fizycznych i firm prywatnych)	
a) bezterminowe	29.149,40
Redyskonto weksli	21.650,—
Kredyty udzielone kasie	
a) przez Banki Państwowe	104.905,35
Procenty roku przyszłego	618,58
Czysty zysk	335,50
Razem	183.101,—
Różni za inkaso	11.149.62
Razem	194.250,62

Dyrektor Kasy
(—) Wł. Zawistowski

Zarząd Kasy
(—) W. Gaławski (—) M. Masłowski ( ). B. Masalski.

Rachunek strat i zysków na dzień 31 grudnia 1928 r.

Straty

Procenty i prowizje (zapłacone i dopisane)		5.976,90
Koszty administracji:		
a) osobowe	7.144,10	
b) rzeczowe	1.222,62	8.366,72
Odpisy amortyzacyjne:		
a) od ruchomości 2½%		74,57
Czysty zysk		335,50
Razem		14.753,69

Zyski

Procenty i prowizje (otrzymane)	8.925,67
Zysk na kursie papierów wartościowych	200,—
Zwrot kosztów handlowych	5.628,02
Razem	14.753,69

Projekt podziału zysku:

1) do funduszu zasobowego	100,—
2) do funduszu wyrównawczego	200,—
3) na propagandę oszczędności	35,50
Razem suma czystego zysku	335,50

Druk Jana Górnickiego Nowy-Świat № 57. Tel. 152-16.